

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Hitit Üniversitesi bünyesindeki enstitülere bağlı anabilim dallarında yürütülen tüm tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlilik programlarında hazırlanan, tez savunma sınavı öncesinde jüri üyelerine sunulan ve başarılı bulunan tezlerin kabul edilmesi aşamasında enstitülere teslim edilmesi gereken ciltlenmiş nüshalarının ve elektronik versiyonlarının orijinallik (benzerlik) oranlarının tespit esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge Hitit Üniversitesi bünyesindeki enstitülere bağlı anabilim dallarında yürütülen tüm tezli yüksek lisans ve doktora programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 04.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. maddesine,

(2) 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne,

(3) 25.12.2014 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler'e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönerge'de geçen;

- a) **Anabilim/Anasanat Dalı:** Hitit Üniversitesi bünyesindeki enstitülere bağlı anabilim ve anasanat dallarını,
- b) **Benzerlik Tespit Programı:** Hitit Üniversitesi tarafından akademik personelin kullanımına sunulan TURNITIN veya muadili programı,

- c) **Danışman:** Enstitüye kayıtlı öğrenciye/öğrencilere ders ve tez dönemlerinde akademik rehberlik üzere atanan öğretim üyesini,
- ç) **Enstitü:** Hitit Üniversitesi bünyesindeki enstitüleri,
- d) **İntihal (Aşırmacılık):** Bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermeyi,
- e) **Senato:** Hitit Üniversitesi Senatosunu,
- f) **Rektör:** Hitit Üniversitesi Rektörünü,
- g) **Tez:** Tezli yüksek lisans veya doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,
- ğ) **Tez Çalışması Orijinallik Beyan Formu:** Tezin ilgili Enstitüye teslimi sırasında öğrenci ve danışmanı tarafından doldurulması gereken beyan formunu,
- h) **Tez Çalışması Orijinallik Raporu:** Hitit Üniversitesi tarafından kullanıma sunulan Benzerlik Tespit Programı veya Programlarında tezlerin taranmasıyla elde edilen benzerlik yüzdeleri sonuç listesi ve açıklama eklerini,
- ı) **Üniversite:** Hitit Üniversitesini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması

MADDE 5– (1) Tez Çalışması Orijinallik Raporu, Üniversite Kütüphanesinden TURNITIN veya diğer benzerlik tespit programı kullanımı için kişisel hesap alma hakkı bulunan Üniversite öğretim üyelerince bu hesap üzerinden tez danışmanlığını yürüttüğü ilgili öğrenci için alınır.

(2) Tez Çalışması Orijinallik Raporu, tezin tümünün (*Giriş, Ana Bölümler, Sonuç ve Kaynakça* ile varsa *Ek*'ler) tek bir dosya olarak Benzerlik Tespit Programına yüklenip taratılması ile oluşturulur.

(3) Benzerlik Tespit Programına yüklenen dosyanın raporlanmasında, rapor ekranında ilgili menüden filtreme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır:

- a) *Alıntılar çıkar.* Alıntılar tırnak içinde olmalı ve *italik* yazılmalıdır. Bunun dışında yapılan alıntılar, alıntı olarak kabul edilmez.
- b) *Şundan daha az olan kaynakları çıkarın.* İlgili filtreleme seçeneğinde "kelime" kutucuğu işaretlenir ve bu kutucuğa 5 (beş) rakamı yazılır. 5 (beş) ve daha fazla ardışık kelime eşleşmeleri benzerlik olarak kabul edilir.
- c) Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dâhil edilmez.

(4) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, tezin tam başlığı ve öğrencinin adı-soyadı bilgisi ile dosyanın toplam sayfa sayısını gösterecek rapor elektronik olarak kaydedilerek çıktısı alınır.

(5) Orijinallik raporu değerlendirme sonucu yüzde (%) olarak görüntülenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tez Çalışması Orijinallik Raporunun Kullanılması

MADDE 6 – (1) Benzerlik Tespit Programı tarafından yapılan işlem sonrasında kaydedilmiş olan sonuç raporunda yüzdelik sayı olarak belirtilen “benzerlik oranı”, raporlamaya tabi tutulmuş olan dosyanın “toplam sayfa sayısı” ve raporlama işleminin yapıldığı “tarih” bilgisi, ilgili enstitünün web sayfasında bulunan Tez Çalışması Orijinallik Beyan Formu ile birlikte Yüksek Lisans, Doktora/Sanatta Yeterlilik Tez Çalışması Orijinallik Raporunda benzerlik oranının yer aldığı ilk sayfanın çıktısı öğrencinin dosyasında arşivlenmek üzere ilgili enstitüye teslim edilir. Bunlar ayrıca ilgili enstitüye teslim edilen CD’deki tezin elektronik nüshasının içerisinde “Ek” olarak yer alır.

(2) Tez savunma sınavına girecek öğrencinin, jüri üyelerine dağıtacağı tez nüshalarının ekinde, danışmanı tarafından onaylanmış ve imzalanmış Tez Çalışması Orijinallik Raporunu gerekçeleriyle birlikte teslim etmesi zorunludur.

(3) Tezin danışman ve jüri üyeleri tarafından intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için Benzerlik Tespit Programı tarafından işlem sonrasında verilen raporda belirtilen benzerlik oranının aşağıdaki tabloda yer alan değerleri geçmemesi gerekir:

Tez genelinde (%)	Sonuç bölümünde (%)	Tek kaynaktan yararlanma oranı (%)
30	5	5

Rapor sonuçlarının bu oranların üzerinde çıkması ya da kabul edilebilir oranda olsa bile çalışmada intihalin olduğunun anlaşılması halinde tezler hiç bir şekilde tez savunmasına alınmaz. Sonuç bölümündeki benzerlik oranının hesaplanmasında, danışman tarafından belirlenecek kavram, ifade ve göndermeler hariç tutulur.

(4) Tez Çalışması Orijinallik Raporunda toplam benzerlik oranının %30’un altında olması, tek başına tezde intihal olmadığı anlamına gelmez. Benzerlik oranı bu oranların altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’na uyulması gerekmektedir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’na uyulmaması halinde bundan doğacak sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir.

(5) Tezin yapıldığı alanın/konunun özelliğinden kaynaklı olarak intihal oranının öngörülen oranın üstünde çıkması durumunda, tez danışmanının konuya ilişkin ayrıntılı gerekçeli raporunu ilgili enstitüye sunması halinde, enstitü yönetim kurulu konuyu görüşerek tezin savunulup savunulamayacağına karar verir.

(6) Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, mezuniyet işlemleri için ilgili enstitüye teslim edeceği CD'deki tezin elektronik nüshasının ekinde, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış (muhtemel) değişiklikleri içeren dosya kullanılarak alınmış nihai orijinallik raporundaki bilgilerin kullanılarak hazırlanmış, bu Yönerge'de belirtilen azami benzerlik oranlarının altındaki oranları sağlayan ve tez danışmanı tarafından onaylanarak imzalanmış ikinci bir Tez Çalışması Orijinallik Raporunu gerekçeleriyle birlikte sağlamakla yükümlüdür.

(7) Savunulan tezde hile ile benzerliğin düşük tutulduğunun anlaşılması ya da bir şekilde intihal yapıldığının ortaya çıkması durumunda, ilgili enstitü tarafından tez sahibi hakkında ivedilikle gerekli tahkikat yapılır ve ilgili enstitünün önerisi doğrultusunda konu Hitit Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nda görüşülerek gerekli işlemler başlatılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlük

MADDE 7 - (1) Bu Yönerge Senato tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönerge hükümleri Rektör tarafından yürütülür.